

Geachte voorzitter, geachte heer gouverneur, dame en heren gedeputeerden, beste collega's,

Stilaan bent u van mij gewend dat u van mij een beetje een ander verhaal krijgt dan van de andere sprekers. Ik permitteer mij wat verder van de begroting af te gaan staan, een en ander wat te overschouwen.

Zeker vandaag wil ook de waan van de dag wat achter mij laten, en het niet meteen hebben over de interne staatsvorming, het groenboek (het is ook niet zo fraai dat hiervoor de kleur groen wordt gebruikt, en nu Latijnse spreuken niet over mogen gelaten worden aan de NVA: *timeo Danaos et dona ferentes*). Laat ons nu maar over een zwartboek spreken.

Een beetje onthechting is op zijn plaats, deze zitting van de raad, geprangd zijnde tussen twee persconferenties (deputatie en VVP), als was het een interludium.

Nochtans is de aanleiding voor wat ik zo meteen wil uiteenzetten toch gestoeld op een ander stukje actualiteit waan van de dag, namelijk de overstromingen die grote delen van ons land, en onze provincie in het bijzonder hebben geteisterd. Er zijn nu eenmaal belangrijker zaken. Je kan immers tegen de getroffen en niet even zeggen: "Sorry, we zijn te druk bezig met de staatsvorming", iets wat voor alle niveaus geldt.

Iedereen moet zich even rekenschap geven van waar het echt om gaat, hoe interessant ook de discussie over de hervorming van het bestel kan zijn. En dat is hoe wij onze samenleving, onze economie, onze welvaart, kunnen verzoenen met de wereldwijde bedreigingen waar we tegenaan kijken.

Ik vrees dat de klimaatsomstandigheden in de toekomst meer en meer ons gedachtegoed zullen gaan beheersen. Het weer is een machtige factor. In andere delen van de wereld is de klimaatsverandering al tastbaar, met gedwongen migratie van hele bevolkingsgroepen tot gevolg, op de vlucht voor de oprukkende woestijn of het wassende water.

Wij hebben er nu even van moeten proeven, en het smaakt heel bitter.

Hoewel dit niet de tijd is voor een vraagmoment, kan ik het niet laten om dit ook, in dit breder kader, even voor de voeten van het provinciebestuur te werpen. Wat hebben we gedaan, wat doen we nu, wat gaan we doen.

We hebben hefboomen rond waterbeheer, erosiebestrijding, ruimtelijke ordening, crisisbeheer, dus wij hebben een niet onbelangrijke rol te spelen in dit debat.

Maar ruimer, het lijkt me in het licht van de voorbije gebeurtenissen, waar ook onze eigen domeinen onder het noodweer te leiden hebben gehad, relevant, om de vraag (opnieuw) te stellen: hebben we met een conservatief budgettair en inhoudelijk beleid voldoende antwoorden op de omwentelingen die op ons afkomen?

Ik weet dat zeker de eerste gedeputeerde, de perfecte boekhouder, en ikzelf wat dit betreft een andere taal lijken te spreken. Maar de herhaling is een gekoesterd pedagogisch principe, dus veroorloof ik mij om nog wat beschouwingen te wijden aan de ecologische omwenteling die op wereldschaal onvermijdelijk en nodig zal zijn, willen we ons voortbestaan als soort niet in het gedrang brengen.

Reeds enige tijd is er in economische kringen een consensus aan het groeien dat we naar een ander macro-economisch model moeten gaan, omdat het huidige model ons recht naar de afgrond voert.

Dat kapitalistisch model is gestoeld op vrijheid en groei. U zal mij niet horen zeggen dat ik tegen de vrijheid ben, maar we weten allemaal dat er maar vrijheid kan zijn zolang je daarmee de vrijheid van anderen niet bedreigt. De enorme globale bevolkingsexplosie zal ons dwingen om daar anders tegenaan te kijken in een steeds kleiner wordende ruimte, met steeds minder grondstoffen. Het zal ons vrijheidmodel onder druk zetten.

Wat dan over groei? In hun bekend rapport stelden de wetenschappers van de Club van Rome het al kort na de tweede wereldoorlog: "er zijn grenzen aan de groei".

Tot nu willen we daar liever niet aan denken.

Groei lost immers onze problemen op. Als er mensen bijkomen, of als we vinden dat onze welvaart moet toenemen, wel, dan maken we de taart groter, en dan kunnen we dat allemaal verwezenlijken.

Maar het deeg is nu bijna op.

En als er nu noden bijkomen, of mensen, en we willen groei, wel dan is die er niet meer, en zullen we het met dezelfde of een kleinere taart moeten doen.

Sinds enige tijd hebben economen nu aandacht voor de vraag hoe ze een ecologisch macro-economisch model als richtsnoer kunnen ontwikkelen. Ik mag u misschien nieuwsgierig maken, en geef aan de deputatie dit boekje ten geschenke, van Prof. Tim Jackson 'welvaart zonder groei'. Hoe kan beleid inspelen op de toekomst.

We moeten gaan, volgende de auteur, van groei over transitie naar wat de auteur noemt een 'steady state', een zelfbedruipende economie. Dit model stoelt op wetenschappelijke onderbouwing en biedt bruikbare beleidsopties.

Misschien kunnen de gedeputeerden daar wat inspiratie uit putten. Wij schenken het boekje aan de eerste gedeputeerde.

Want het is nodig dat er wat inspiratie komt, nu vaak zelfs het besef er niet is dat er een probleem op komst is.

Bij een actuele vraag over het bezoek van de deputatie aan de wereldtentoonstelling in Shanghai, viel ik van mijn stoel om te moeten vernemen dat de deputatie meer dan een miljoen oude franken had uitgegeven aan haar bezoek daar ... Er moeten nogal wat bomen worden gepland om dit CO² gewijs te compenseren, een HEBEI-bos misschien?

Om haar ecologische voetafdruk wat te drukken, vermoeden we, heeft de deputatie, als boetedoening, een mooi budget ingeschreven voor bosverwerving ...

Alleen, we blijken gewoon een bestaand bos te kopen van overheid naar overheid. Er komt geen boom bij, wat is dan de maatschappelijke meerwaarde?

Maar er zit iets structureels fout in het beleid, vanuit het licht van onze ecologische voetafdruk.

Ik blijf het zeggen, als beste voorbeeld, het accent op Oost-Vlaanderen als logistieke topregio is een historische vergissing. In een stagnerend of zelfs krimpend economisch model is dit geen goede strategie. Het is ongezond, bedreigt onze levenskwaliteit, en zal, door een aanzuigeffect zorgen dat we allemaal stilstaan.

Maar niet alleen op dit beleidsniveau zit het probleem. Getuige de besparingen bij Vlaams minister Schauvlieghe op Cultuur en Milieu, wat de eerste gedeputeerde in zijn toespraak lijkt toe te geven over zijn partijgenote.

We zijn als beleidsmakers niet goed bezig.

En we gaan steeds verder op de ingeslagen weg ...

Steeds bezig met de waan van de dag, waar ik nu toch iets over wil zeggen.

Het groenboek, zoals het werd geconsacreerd door de partijen in de Vlaamse regering, de NVA, maar ook de SPA en de CD&V, die hier nu heel wat kritiek hebben daarop in dit forum, is door de VVP op de korrel genomen in een spotje op het internet.

Daarin wordt op een geestige manier de 'spot' gedreven met de bestuurlijke verrommeling en de wijze waarop minister Bourgeois dit wil oplossen.

Maar, zijn wij niet in hetzelfde bedje ziek?

De werkwijze, de taakverdeling in de deputatie is alvast ook een rommeltje.

Wil een burger iets weten over Puyenbroek, dan kan hij mogelijks bij drie gedeputeerden terecht. Over economie buigen zich twee gedeputeerden (De Buck en Dauwe – middenstand, EROV, ...), internationale betrekkingen idem (De Buck en als het Noord-Zuid is, Couckuyt), Ruimtelijke Ordening evenzo (De Buck en Bruggeman – vergunningen). Geef toe, echt overzichtelijk is het niet.

Willen we anderen de les lezen, moeten we misschien zelf meer werk maken van coherentie en transparantie. Wat dit laatste betreft, geldt dit bij uitbreiding voor de organen waarin we participeren en mensen naar afvaardigen. Transparantie ???

Mijnheer de Gouverneur,

Ik ben zeer blij u in ons midden te mogen verwelkomen.

We kennen u als iemand met een open geest, die ook niet te beroerd is om zijn standpunt te herbekijken op basis van nieuwe argumenten.

Bij deze beloof ik u ook dit boekje te bezorgen ter inspiratie

Geachte gedeputeerden, collega's,

Ik wil nog van de gelegenheid gebruik maken om de diensten te danken voor de uitstekende set documenten die ons ter beschikking werden gesteld. Ongetwijfeld hebben tientallen personeelsleden hier noest aan gewerkt. Onze felicitaties.

Desondanks kunnen we ons niet achter dit budget scharen.

Het bestuur , net zoals ik in het verleden reeds heb gezegd, doet net als het orkest op de Titanic , stug verder met wat het al jaren doet. Kleine brokjes voor alle betrokkenen, zonder grote visie, voor iedereen iets met deze grote coalitie, in een moeilijk, grijs compromis.

Wij hebben dan evenmin een reden om onze houding tegenover het budget uit het verleden te wijzigen.

Dank voor uw aandacht.

Namens de Groen! Fractie

Jan Fiers

Voorzitter Groen! Fractie in de provincieraad